

Recovery hos personer med langvarige psykiske helseproblemer

– musikk og teaterverksted som arena for recoveryprosesser

Kristin Berre Ørjasæter

Ph.d student i helsevitenskap, Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU og universitetslektor i helse –og sosialfag, faktultet for sykepleie og helsevitenskap, Nord Universitet

Telefon: 742 12337 / 90 14 15 86 E-post: kristin.b.orjasater@nord.no

- **Opptak:** NTNU, Fakultet for medisin og helsevitenskap
- **Midler:** Nord Universitet frem til 01.03.2019
- **Veiledere:** Marianne Hedlund, professor i helsevitenskap og
Ottar Ness, professor i psykisk helsearbeid

- Personer med langvarige psykiske problemer deltar mindre i kulturelle aktiviteter (Bergem & Ekeland 2006; Whiteford 2000,2004)
- Fritidsaktiviteter er en viktig del av livet, og ekstra viktig for personer som er ut av arbeidsmarkedet (Lloyd, King et al. 2001)
- Kulturelle aktiviteter har blitt brukt i psykiatriske sykehus siden 1940-50 tallet (Pratt 2004), men aktivitetene har tradisjonelt blitt brukt som terapi
- Økt bevissthet rundt en sammenheng mellom kultur og helse (Stickley & Duncan 2007)
- Internasjonal interesse for bruk av kulturaktiviteter innen psykisk helsearbeid, både i lokalsamfunnet og i institusjonen
- Recovery kan ses som en reise som oppleves ulikt fra person til person
- En recovery prosess består av samhørighet, håp, identitet, mening i livet og myndiggjøring (Slade, Leamy et al. 2012)

Hvordan beskriver personer med langvarige psykiske problemer sine erfaringer med å delta i musikk - og teaterverksted?

På hvilken måte kan musikk- og teaterverksted være en arena for å fremme recoveryprosesser hos den enkelte deltaker?

Musikk og teaterverksted som forskningskontekst

- 12 informanter
- Tidligere eller nåværende deltakere i et MTV ved norsk psykiatrisk sykehus
- Informantene har langvarige og sammensatte psykiske helseproblemer

- Kvalitativ studie med hermeneutisk fenomenologisk design
- Dybdeintervju som metode for datagenerering
- Analyse: Det er planlagt å benytte hermeneutisk fenomenologisk tematisk analyse inspirert av Van Manen (1997, 2014) og Braun & Clark (2006) i artikkel 1 og 3. Mens artikkel 2 vil benytte narrativ tematisk analyse inspirert av Riessmann (2008).

Planlagte artikler

1. Acting out: Enabling meaningful participation among people with long-term mental health problems in a music and theater workshop. Publisert desember 2016 i tidsskriftet Qualitative Health Research.

<http://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1049732316679954>

2. Transforming Identity Through Participation in a Music and Theater Workshop for People With Long-Term Mental Health Problems.

3. I've got a life: Negotiating Meaning and Hope in a Music and Theater Workshop. Lived Experiences of People With Long-Term Mental Health Problems.

Enabling Meaningful Participation among people with long-term mental health problems

Funn

Menneskeverd i fokus	En skapende arena
<ul style="list-style-type: none"> • Å bli sett, møtt og forstått som et helt menneske • Få lov til å bruke stemmen til å kommunisere med verden	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighet til å utforske og utvikle ferdigheter • Fleksible løsninger • Tilgang til en sykdoms fri sone

Konklusjon og implikasjon for praksis:

- **Det bør i større grad legges til rette for kulturelle fritidsaktiviteter for personer med psykiske helseproblemer innen psykisk helsevern**
  - Disse aktivitetene bør være i nærheten av et DPS /Psykiatrisk sykehus
  - Tilgang uavhengig av vedkommende er innlagt eller ikke
- **Tilgang til en kulturell frisone – fri fra diagnose, terapi og stigma som psykisk syk**
  - Fordel om kulturaktivitetene tilbys uavhengig fra terapi og drives av personer med profesjonell kulturell bakgrunn, da det øker muligheten for å bli behandlet som musikere / skuespillere, ikke pasienter
  - Være et mulighetsrom til å prøve nye kreative uttrykk og bli oppmuntret til “prøve og feile”
- **Et ressursorientert fokus**
  - Profesjonelle bør tilrettelegge for en fleksibel og person-sentrert tilnærming
  - Profesjonelle bør ha tro på kreativ vekst, til tross for psykiske helseproblemer

